

引导·链接·启示·积累

小学生新课标必读经典文库

主编：钟书

钢铁是怎样炼成的

How the Steel Was Tempered

我最优阅
THE BEST
READING
注音美绘版

上海大学出版社

小学生新课标必读经典文库

钢铁是怎样炼成的

How the Steel Was Tempered

主编：钟书

引导 | 链接 | 启示 | 积累

我最优阅

THE BEST
READING

注音美绘版

上海大学出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

钢铁是怎样炼成的 / 钟书主编. -- 上海 : 上海大学出版社, 2014. 7

(我最优阅)

ISBN 978-7-5671-1356-5

I. ①钢… II. ①钟… III. ①长篇小说 - 苏联

IV. ①I512.45

中国版本图书馆CIP数据核字 (2014) 第133539号

钢铁是怎样炼成的

引导

链接

启示

积累

我最优阅

THE BEST
READING

注音美绘版

主 编 钟 书

责 编 徐雁华

出 版 上海大学出版社

印 刷 深圳市鑫雁邮电印刷包装有限公司

(深圳市龙岗区南湾街道丹竹头社区立信北路68号)

开 本 670mm × 880mm 1/16

印 张 13

版 次 2014 年 7 月第 1 版

印 次 2014 年 7 月第 1 次印刷

书 号 ISBN 978-7-5671-1356-5

定 价 13.80元

如有印、装质量问题影响阅读, 请直接与承印者联系调换。

导读

DAODU

《钢铁是怎么炼成的》是前苏联作家尼古拉·奥斯特洛夫斯基根据自己的成长经历写成的一部长篇小说。

主人公保尔·柯察金出身于社会底层，他曾做过车站里的帮工，曾偷过德国侵略者的手枪，曾为保卫国家而浴血杀敌。面对困难他不屈不挠，艰苦奋斗，最终成了一名合格的革命战士。保尔身上那种坚韧的意志和拼搏奉献的精神值得我们学习。

目录

MULU

- 001 初入社会
- 007 兄弟情深
- 015 城里的新队伍
- 024 枪支风波
- 036 结识冬妮娅
- 045 跳车事件

- 050 少年情怀
- 054 暗淡无光的日子
- 062 保尔被捕
- 073 谢廖沙参军
- 086 战斗青春
- 097 医生的日记

目录

MULU

- 103 重逢与牺牲
108 一家团聚
113 同志友谊
118 把路修到森林里去
131 朱赫来的慰问
140 “死而复生”
146 保尔的决心

- 150 回到组织
158 保尔的工作
167 和病魔做斗争
174 拜访丘查姆家
186 学习的快乐
193 喜讯传来

初入社会

zhè duàn shí jiān bǎo ěr de qíng xù shí fēn dī luò zhè quán dōu shì yīn
这段时间，保尔的情绪十分低落，这全都是因
wèi yī jiàn shì tā bèi shén fù cóng xué xiào kāi chú le
为一件事——他被神父从学校开除了。

shì qing de jīng guò shì zhè yàng de fù huó jié nà tiān wǎ xī lǐ shén
事情的经过是这样的：复活节那天，瓦西里神
fù ràng liù gè hái zǐ qù tā jiā lǐ bǔ kǎo qí zhōng jiù yǒu bǎo ěr zài
父让六个孩子去他家里补考，其中就有保尔。在
chú fáng děng shén fù de shí hou xiè liǎo shā kàn zhe zhuō zi shàng de fā
厨房等神父的时候，谢廖沙看着桌子上的发
miàn tōu tōu de duì bǎo ěr shuō zán men gěi zhè zhāo rén fán de lǎo jiā
面，偷偷地对保尔说：“咱们给这招人烦的老家
huo de fā miàn lǐ jiā yì diǎn pèi liào ba
伙的发面里加一点‘配料’吧。”

bǎo ěr zǎo jiù hé wǎ xī lǐ shén fù jié xià le chóu yǒu yí cì tā
保尔早就和瓦西里神父结下了仇。有一次，他
yīn wèi hé wǎ xī lǐ shén fù zhēng lùn dì qiú cún zài de shí jiān ér bèi shén
因为和瓦西里神父争论地球存在的时间而被神

fù fā fēngbān de dǎ mǎ hái bèi gǎn chū le xué xiào zuì hòu zài mǔ qīn
父发疯般地打骂，还被赶出了学校。最后，在母亲
de āi qiú xià bǎo ěr cái huí dào xué xiào cóng nà shí qǐ bǎo ěr jiù hèn
的哀求下，保尔才回到学校。从那时起，保尔就恨
sǐ le wǎ xī lǐ shén fù hòu lái shén fù hái bù zhǐ yí cì de dǎ mǎ
死了瓦西里神父。后来，神父还不只一次地打骂
tā zhè shǐ de bǎo ěr gèng jiā fǎn gǎn wǎ xī lǐ
他，这使得保尔更加反感瓦西里。

zhè shì yí cì nán dé de bào fù tā de jī huì yú shì bǎo ěr tōu
这是一次难得的报复他的机会。于是，保尔偷

tōu de bǎ yí bǎ yān mò sǎ dào le fù huó jié yòng de
偷地把一把烟末撒到了复活节用的

fā miàn lǐ jǐn guǎn méi yǒu rén kàn dào dàn shén fù
发面里。尽管没有人看到，但神父

hái shì cāi dào le shì shéi gàn de jiù zhè yàng
还是猜到了是谁干的。就这样，

bǎo ěr bèi gǎn chū le xué xiào zhè yí nián
保尔被赶出了学校。这一年

bǎo ěr suì
保尔12岁。

bèi xué xiào kāi chú zhī hòu bǎo ěr bèi mǔ qīn lǐng jìn chē zhàn shí táng
被学校开除之后，保尔被母亲领进车站食堂
zuò bāng gōng zài shí táng lǐ bǎo ěr kàn dào le yí gè nán hái zài liǎng gè
做帮工。在食堂里，保尔看到了一个男孩在两个
dà chá lú gēn qián máng lù zhe tā hóng fà péng sōng kàn shàng qù bǐ zì
大茶炉跟前忙碌着，他红发蓬松，看上去比自
jǐ shāo dà yì diǎn dà guō zhōng de kāi shuǐ zhēng téng qǐ bái wù bǎo ěr
己稍大一点。大锅中的开水蒸腾起白雾，保尔
gāng jìn lái lián nǚ gōngmen de liǎn yě fēn biàn bù qīng tā zhàn zài nà er
刚进来，连女工们的脸也分辨不清。他站在那儿，

bū zhī suǒ cuò
不知所措。

dài lù de gū niang zǒu dào yí gè xǐ zhe dié zi de nǚ gōng gēn qián
带路的姑娘走到一个洗着碟子的女工跟前
shuō fú luó xiá shí táng gěi nǐ men pài lái le yí gè xīn de xiǎo huǒ
说：“弗罗霞，食堂给你们派来了一个新的小伙
jǐ gāi gàn xiē shén me nǐ gēn tā shuō shuō rán hòu tā huí tóu gào su
计。该干些什么，你跟他说说。”然后，她回头告诉
bǎo ěr tā shì zhè er de lǐng bān tā yào nǐ gàn shén me nǐ jiù gàn
保尔：“她是这儿的领班。她要你干什么，你就干
shén me shuō wán tā jiù zhuǎn shēn zǒu le
什么。”说完，她就转身走了。

fú luó xiá cā zhe é tóu shàng de hàn zhū bǎ bǎo ěr cóng shàng dào xià
弗罗霞擦着额头上的汗珠，把保尔从上到下
dǎ liang le yí fān rán hòu bǎ tā dài dào yí kǒu dà guō qián yòng yuè ěr
打量了一番，然后把他带到一口大锅前，用悦耳
dòng tīng de shēng yīn shuō xiǎo dì dì nǐ de gōng zuò jiù shì zhào kàn zhè
动听的声音说：“小弟弟，你的工作就是照看这

突然发生的情况无法应付
不知该怎么办才好。多指对

kǒu dà shuǐ guō měi tiān qīng zǎo

口大水锅，每天清早

nǐ jiù děi bǎ shuǐ shāo kāi bǎo
你就得把水烧开，保

zhèng guō lǐ yì zhí yǒu kāi shuǐ lǐng
证锅里一直有开水。另

wài nǐ hái yào pī chái zhè er hái yǒu
外，你还要劈柴。这儿还有

liǎng gè dà chá lú yě yóu nǐ lái zhào guǎn
两个大茶炉，也由你来照管。”

zhè shēn shēn kàn yàng zi tǐng hé qì de bǎo ěr xīn
“这婶婶看样子挺和气的。”保尔心

lǐ xiǎng
里想。

yú shì bǎo ěr zhuàng zhe dǎn zi wèn fú luó xiá shēn shēn zhè huì
于是保尔壮着胆子问弗罗霞：“婶婶，这会

er wǒ gàn shén me ne huà yīn wèi luò nǚ gōng rén biàn hōng táng dà xiào
儿我干什么呢？”话音未落，女工们便哄堂大笑。

hā hā fú luó xiá xiào de bǐ shéi dōu lì hai qí shí tā jīn
“哈哈。”弗罗霞笑得比谁都厉害，其实，她今

nián cái suì
年才18岁。

dào zhè er lái bāng zhe cā chā zi ba yí gè zhōng nián nǚ gōng
“到这儿来，帮着擦叉子吧。”一个中年女工

zhāo hu bǎo ěr

招呼保尔。

gěi ná zhe tā dì gěi bǎo ěr yì tiáo máo jīn yì tóu yǎo
“给，拿着。”她递给保尔一条毛巾，“一头咬
zhù yì tóu lā jīn bǎ chā chǐ zài zhè shàng miàn lái huí cèng jì zhù chā
住，一头拉紧，把叉齿在这上面来回蹭，记住，叉
zi shàng qiān wàn bù néng liú xià yì diǎn er zāng dōng xī yào shì fā xiàn yǒu
子上千万不能留下一点儿脏东西。要是发现有
zāng dōng xī lǎo bǎn niáng huì mǎ shàng bǎ nǐ gǎn zǒu
脏东西，老板娘会马上把你赶走。”

zhèng shuō huà jiān xǐ wǎn jiān de mén kāi le sān gè táng guǎn zǒu
正说话间，洗碗间的门开了，三个堂倌走
le jìn lái dōu pěng zhe yí dà dié āng zāng de pán dié dāo chā qí zhōng yí
了进来，都捧着一大叠肮脏的盘碟刀叉。其中一
gè míng jiào pǔ luó huò ěr kuān jiān bǎng nián jì yào bǐ bǎo ěr dà yì diǎn
个名叫普罗霍尔，宽肩膀，年纪要比保尔大一点，
shuō dào yào jiā jīn gàn a diǎn de bān chē mǎ shàng jiù lái le nǐ
说道：“要加紧干啊！12点的班车马上就来了，你
men hái shì zhè yàng màn tūn tūn de
们还是这样慢吞吞的。”

tā kàn jiàn le bǎo ěr biàn wèn dào zhè ge rén shì shéi
他看见了保尔，便问道：“这个人是谁？”

xīn gù lái de fú luó xiá huí dá
“新雇来的。”弗罗霞回答。

hē xīn lái de tā shuō nà me nǐ kě yào xiǎo xīn tā
“呵，新来的，”他说，“那么，你可要小心。”他
bǎ yì zhī dà shǒu àn dào bǎo ěr de jiān bǎng shàng bǎ tā tuī dào nà liǎng
把一只大手按到保尔的肩膀上，把他推到那两

● 旧时的服务员、餐馆等场所

gè dà chá lú gēn qián
个大茶炉跟前。

zhè liǎng gè dà chá lú nǐ déi shāo hǎo yào bǎo zhèng rèn hé shí hou
“这两个大茶炉你得烧好，要保证任何时候
dōu yǒu kāi shuǐ kě shì nǐ qiáo xiàn zài yí gè huǒ yǐ jīng miè le líng yí
都有开水，可是，你瞧，现在一个火已经灭了，另一
gè yě zhǐ yǒu yí diǎn huǒ guāng jīn tiān jiù rǎo le nǐ míng tiān yào shì zài
个也只剩有一点火光。今天就饶了你，明天要是再
zhè yàng nǐ jiù déi ái ěr guāng le zhī dào le ma bǎo ěr yí jù huà
这样，你就得挨耳光了。知道了吗？”保尔一句话
yě méi shuō jiù shāo chá lú qù le
也没说，就烧茶炉去了。

bǎo ěr de láo dòng shēng huó jiù zhè yàng kāi shǐ le tā cóng lái méi yǒu
保尔的劳动生活就这样开始了。他从来没有
xiàng xiàn zài zhè yàng mài lì qì tā zhī dào zhè lǐ gēn zài jiā bù yí yàng
像现在这样卖力气。他知道，这里跟在家不一样，
zài jiā bù tīng mā ma de huà yě xíng dàn shì zài zhè lǐ yào shì bù tīng huà
在家不听妈妈的话也行。但是在这里，要是不听话，
jiù huì ái ěr guāng
就会挨耳光。

知识拓展

复活节

耶稣是上帝的儿子，他化身为凡人来到人间，为世人赎罪，最后，被钉死在十字架上，临死前他曾预言三日后必将复活。果然在第三日，耶稣复活了。于是，耶稣复活的这一天就被定为复活节。

兄弟情深

dì èr tiān bǎo ěr huí dào jiā cóng kāi zhe de chuāng hu li tā kàn
第二天,保尔回到家,从开着的窗 户里,他看
dào le gē ge ā ěr jiāo mǔ xīn lǐ dùn shí yí zhèn fā huāng yīn wèi tā
到了哥哥阿尔焦姆,心里顿时一阵发慌,因为他
yì zhí hěn pà gē ge yào shì ràng gē ge zhī dào zì jǐ bèi gǎn chū xué xiào
一直很怕哥哥,要是让哥哥知道自己被赶出学校,
kěn dìng shǎo bù liǎo yí dùn zòu
肯定少不了一顿揍。

bǎo ěr xiǎo xīn de tuī mén jìn wū ā ěr jiāo mǔ tái qǐ tóu liǎng dào
保尔小心地推门进屋,阿尔焦姆抬起 头,两道
yán lì de mù guāng zhí shè guò lái
严厉的目光直射过来。

hē huí lái le sā yān mò de yīng xióng ā ěr jiāo mǔ shuō
“呵,回来了,撒烟末的英雄?”阿尔焦姆说。

gē ge yǐ jīng dōu zhī dào le bǎo ěr xīn lǐ xiǎng zhè huí kěn
“哥哥已经都知道了,”保尔心里想,“这回肯
dìng yào ái yí dùn dǎ
定要挨一顿打。”

dàn shì ā ěr jiāo mǔ xiǎn rán bù dǎ suàn zòu tā tā shuāng shǒu chēng
但是阿尔焦姆显然不打算揍他，他双手撑
zhe zhuō zi zuò zài mù yǐ zi shàng kàn zhe bǎo ěr shuō nǐ dà xué
着桌子，坐在木椅子上，看着保尔，说：“你大学
bì yè la mǎn dù zi xué wén le xiàn zài gàn qǐ xǐ pán dié de huó er
毕业啦？满肚子学问了，现在干起洗盘碟的活儿
le shì zhè yàng ma
了，是这样吗？”

bǎo ěr liǎng yǎn dīng zhe yí kuài liè kāi de dì bǎn bù gǎn shuō huà ā
保尔两眼盯着一块裂开的地板，不敢说话。阿
ěr jiāo mǔ cóng zhuō páng zhàn qǐ lái zǒu jìn chú fáng zhè shí bǎo ěr sōng
尔焦姆从桌旁站起来，走进厨房。这时，保尔松
le kǒu qì xīn xiǎng bú huì ái dǎ le
了口气，心想：不会挨打了。

chī fàn de shí hòu ā ěr jiāo mǔ ràng bǎo
吃饭的时候，阿尔焦姆让保
ěr bǎ zài xué xiào lì fā shēng de shì qing jiǎng
尔把在学校里发生的事情讲

yì jiǎng bǎo ěr dà tǐ de shuō le yí biàn ā ěr jiāo mǔ píng jìng de tīng zhe
一讲。保尔大体地说了一遍，阿尔焦姆平静地听着
dì dì de jiǎng shù yǔ mā ma de bào yuàn zuì hòu shuō dì dì guò qù
弟弟的讲述与妈妈的抱怨，最后说：“弟弟，过去
de shì jiù bié tí le wǎng hòu nǐ kě yào rèn zhēn gàn huó bié shuǎ xiǎo cōng
的事就别提了，往后你可要认真干活，别耍小聪
míng yào shì yòu bèi gǎn huí lái wǒ kě bú huì qīng ráo nǐ děng nǐ gàn
明，要是又被赶回来，我可不会轻饶你。等你干
shàng yì nián wǒ zài qiú rén ràng nǐ dào chē kù qù dāng xué tú xué mén shǒu
上一年，我再求人让你到车库去当学徒，学门手
yì gěi rén jiǎ xǐ pán zi shì yí bèi zi yě bú huì yǒu chū xi de wǒ yǐ
艺。给人家洗盘子，是一辈子也不会有出息的。我已
jīng huí lái zuò shì le mā ma zài yě bú yòng qù cì hòu rén le tā yǐ jīng
经回来做事了，妈妈再也不用去伺候人了，她已经
chī gòu le kǔ bǎo ěr nǐ zì jǐ děi zhēng qì ya
吃够了苦。保尔，你自己得争气呀！”

chī wán fàn hòu ā ěr jiāo mǔ zhàn qǐ lái tǐng zhí le kuí wu de shēn
吃完饭后，阿尔焦姆站起来，挺直了魁梧的身
zi duì mā ma shuō wǒ chū qù bàn diǎn shì er dà gài xū yào jǐ gè
子，对妈妈说：“我出去办点事儿，大概需要几个
xiǎo shí shuō wán tā kuà chū le fáng mén jīng guò chuāng zi de shí hou
小时。”说完，他跨出了房门。经过窗子的时候，
tā yòu duì bǎo ěr shuō wǒ gěi nǐ dài lái le yí shuāng xuē zǐ hé yí bǎ
他又对保尔说：“我给你带来了一双靴子和一把
xiǎo dāo mā ma huì jiāo gěi nǐ de
小刀。妈妈会交给你的。”

yì nián hòu bǎo ěr hái shì méi néng dào chē kù lǐ dāng xué tú yīn wèi
一年后，保尔还是没能到车库里当学徒，因为

diào chē chǎng bù gǎn zhāoshōu suì yǐ xià de gōng rén chē zhàn shí táng měi
调车场不敢招收15岁以下的工人。车站食堂每
tiān yī rán shí fēn máng lù zhè ge chē zhàn shì gè shū niǔ zhàn wǔ tiáo tiě
天依然十分忙碌。这个车站是个枢纽站,五条铁
lù xiàn zài zhè lǐ jiāo guǐ chē zhàn lǐ zǒng shì rén lái rén wǎng de zhǐ yǒu
路线在这里交轨。车站里总是人来人往的,只有
shēn yè shí cái ān jìng liǎng sān gè xiǎo shí
深夜时才安静两三个小时。

bǎo ěr zài zhè lǐ gàn le liǎng nián gōng qián yǐ jīng cóng bā gè **lú bù**
保尔在这里干了两年,工钱已经从八个**卢布**

jiā dào shí gè lú bù tā gè zǐ zhǎng gāo le shēn tǐ yě zhǎng jiē shì
加到十个卢布。他个子长高了,身体也长结实
le liǎng nián lái tā měi tiān bù tíng de bēn máng chī jìn le kǔ tóu
了。两年来,他每天不停地奔忙,吃尽了苦头。

rán ér bǎo ěr méi yǒu liào dào tā méi duō jiǔ jiù lí kāi le chē zhàn
然而,保尔没有料到,他没多久就离开了车站

shí táng
食堂。

nà shì yī yuè de yì tiān zǎo shàng bǎo ěr gāi xià bān huí jiā le dàn
那是一月的一天早上,保尔该下班回家了,但

shì jiē bān de rén méi yǒu lái tā qù lǎo bǎn niáng nà lǐ yāo qiú huí jiā què
是接班的人没有来,他去老板娘那里要求回家,却
bèi jù jué le yīn cǐ bǎo ěr suī rán hěn pí juàn dàn hái dé zài zuò yì tiān
被拒绝了。因此,保尔虽然很疲倦,但还得再做一天
yí yè
一夜。

dào le wǎn shàng tā shí zài shì **jīng pí lì jié** le zài dà jiā dōu
到了晚上,他实在是**精疲力竭**了。在大家都

● 用,现在1元人民币约能换到6卢布
一种货币单位,主要在俄罗斯地区使

● 指精神、体力疲乏,毫无力气

xiū xi de shí hou tā hái děi bǎ jǐ gè dà guō guàn mǎn shuǐ shāo kāi děng
 休息的时候，他还得把几个大锅灌满水烧开，等
 zhe sān diǎn zhōng dào de nà bān huǒ chē bǎo ěr bǎ shuǐ lóng tóu níng kāi méi
 着三点钟到的那班火车。保尔把水龙头拧开，没
 fǎn yǐng xiǎn rán shuǐ tǎ méi fàng shuǐ tā ràng shuǐ lóng tóu kāi zhe zì jǐ dǎo
 反应，显然水塔没放水。他让水龙头开着，自己倒
 zài chái duī shàng xiē yí huì er kě tā shí zài tài lèi le méi duō jiǔ tā
 在柴堆上歇一会儿，可他实在太累了，没多久，他
 jiù shuì zháo le
 就睡着了。

jǐ fēn zhōng hòu shuǐ lóng tóu tū rán liú chū shuǐ lái bù yí huì er
 几分钟后，水龙头突然流出水来，不一会儿
 shuǐ biàn zhù mǎn le shuǐ cáo jiē zhe jiù mǎn chū lái liú dào dì shàng xǐ shuā
 水便注满了水槽，接着就漫出来流到地上，洗刷
 jiān yè lǐ yì bān shì méi yǒu rén de liú chū de shuǐ yuè lái yuè duō mǎn guò
 间夜里一般是没有人的。流出的水越来越多，漫过
 le dì zhuān cóng mén dǐ liú jìn le shí táng shuǐ cóng shú shuì de lǚ kè men
 了地砖，从门底流进了食堂。水从熟睡的旅客们
 de bāo fu hé tí xiāng xià liú guò shéi yě méi yǒu jué chá dào
 的包袱和提箱下流过，谁也没有觉察到。

shuǐ yuè liú yuè duō zhí dào jìn xǐng le yí gè zài dì bǎn shàng tāng zhe
 水越流越多，直到浸醒了一个在地板上躺着
 de lǚ kè tā tiào le qǐ lái dà shēng hǎn jiào lǚ kè men cái dōu huāng
 的旅客，他跳了起来，大声喊叫，旅客们才都慌
 máng qù qiǎng gè zì de xíng lì shí táng dùn shí yí piàn hùn luàn shuǐ hái shì
 忙去抢各自的行李。食堂顿时一片混乱，水还是
 liú gè bù tíng
 流个不停。